

คู่มือปฏิบัติงาน

เรื่อง **ข้อห้าม** สำหรับการกำหนดรายละเอียดหรือขอบเขตของงาน
ที่จัดซื้อจัดจ้าง

จัดทำโดย
นางสาวผดุงขวัญ คมขำ
นักวิชาการพัสดุชำนาญการ
งานพัสดุ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง ข้อห้ามสำหรับการกำหนดรายละเอียดหรือขอบเขตของงานที่จัดซื้อจัดจ้าง เนื่องด้วยการรายละเอียดหรือขอบเขตของงานมีความสำคัญมากต่อการกำหนดคุณลักษณะของพัสดุที่ต้องจัดซื้อจัดจ้าง และรายละเอียดหรือขอบเขตของงานเป็นเอกสารอ้างอิงที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง/สัญญาซื้อขาย ดังนั้น รายละเอียดหรือขอบเขตของงานจึงต้องมีความชัดเจนเพียงพอต่อการตรวจรับของคณะกรรมการทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพของงานพัสดุ ที่ดีจะช่วยให้ได้พัสดุนานจ้างที่ดีตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานประหยัด เกิดความคุ้มค่าลดข้อผิดพลาดจากการทำงาน งานพัสดุนานจ้างเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ท่านผู้อ่านได้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นและนำคู่มือมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง เพื่อนำไปซึ่งการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับหลักการ “คุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้”

นางสาวผดุงขวัญ คมขำ
นักวิชาการพัสดุชำนาญการ
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความหมาย TOR.....	๑
ข้อห้ามในการจัดทำ รายละเอียดหรือขอบเขตของงาน (มีให้ คือ ไม่มีให้)	๓
แนวทางการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR).....	๕
ผังงาน (Flowchart).....	๖

ข้อห้ามที่ไม่นำมากำหนดไว้ใน TOR

ความหมาย

ในการจัดทำคุณลักษณะรายละเอียดของงานที่จะซื้อ จ้าง เช่า หรืองานก่อสร้างจัดทำเป็นรายละเอียดของงาน ส่วนงานจัดซื้อเรียกว่าคุณลักษณะหรือที่เรียกรวมกันว่า TOR เป็นเอกสารที่กำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุที่ผู้จัดทำ TOR ต้องการให้ผู้ค้าดำเนินการรวมทั้งความรับผิดชอบอื่นๆ ของผู้ค้าที่เกี่ยวข้องกับพัสดุนั้นๆ ดังนั้น TOR จึงเทียบได้กับข้อกำหนด (Specifications) ของสินค้างานจ้างที่ผู้จัดทำ TOR การจัดทำ TOR ต้องประกอบด้วย

๑. **Terms of Reference** ร่างขอบเขตของงาน เป็นเอกสารที่กำหนดขอบเขตและรายละเอียดของภารกิจที่ผู้จัดทำต้องการให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขายดำเนินการรวมทั้งความรับผิดชอบอื่นๆ ของผู้รับจ้าง ผู้ขายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้น

๒. **Specification** รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ข้อกำหนดทางเทคนิคเป็นเอกสาร ซึ่งกล่าวถึงความประสงค์ความต้องการขององค์กร หรือเจ้าของโครงการ เพื่อสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องในงานต่างๆ เช่น การจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์ งานจ้างต่างๆ เช่น งานก่อสร้าง งานผลิต งานพัฒนาซอฟต์แวร์ ฯลฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตงาน อธิบายคำจำกัดความ นิยามที่ใช้ในงานนั้น มาตรฐานที่ต้องการให้ใช้ ชนิด ขนาด และรายละเอียดของวัสดุ เครื่องจักร เครื่องมือ ตลอดจนถึงวิธีการก่อสร้างหรือวิธีการดำเนินงาน รวมถึงคุณภาพของฝีมือ แรงงาน ความละเอียดและความถูกต้องในงานนั้น

๓. ส่วนของงานก่อสร้างต้องมี **แบบรูปปรายการงานก่อสร้าง** แบบรูปปรายการงานก่อสร้างคือแบบแปลนก่อสร้างไม่ใช่ TOR ต้องทำแบบรูปปรายการงานก่อสร้าง ให้สมบูรณ์ก่อนทำราคากลางงานก่อสร้าง

ผู้มีหน้าที่จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามระเบียบข้อ ๒๑ ได้กำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือแบบรูปปรายการงานก่อสร้าง ไว้ดังนี้

เพื่อให้การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างมีมาตรฐาน และเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ หากพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างใดมีประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง หรือรายการในการก่อสร้าง ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือเพื่อความสะดวกจะระบุเฉพาะหมายเลขมาตรฐานก็ได้ หรือในกรณีพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างใด ยังไม่มีประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแต่มีผู้ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างหรือรายการในการก่อสร้างให้สอดคล้องกับรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามที่ระบุในคู่มือผู้ซื้อหรือใบแทรกคู่มือผู้ซื้อที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดทำขึ้นในการจ้างก่อสร้าง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจัดทำแบบรูปปรายการงานก่อสร้าง หรือจะดำเนินการจ้างตามความในหมวด ๔ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างก็ได้ องค์ประกอบ ระยะเวลาการพิจารณา และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสมคณะกรรมการซื้อหรือจ้าง

ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ ข้อ ๒๕ ในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการซื้อหรือจ้างขึ้น เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ พร้อมกับกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี คือ

๑. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
๒. คณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคา

๓. คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก
๔. คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง
๕. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ให้คณะกรรมการซื้อหรือจ้างแต่ละคณะ รายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้ามีเหตุที่ทำให้การรายงานล่าช้า ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาขยายเวลาให้ ตามความจำเป็น

ข้อห้ามในการจัดทำ TOR (มีให้ คือ ไม่มีให้)

ข้อห้ามตามหนังสือเวียน ว.๕๒๑

ตามหนังสือเวียนที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ กำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอและการกำหนดผลงาน

งานจ้างก่อสร้าง

๑. การกำหนดหนดคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอให้ดำเนินการตามแบบประกาศและแบบเอกสารประกวดราคาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด
๒. ในงานจ้างก่อสร้าง**ห้ามมิให้**หน่วยงานของรัฐกำหนดเงื่อนไขของผู้ยื่นข้อเสนอในเรื่องดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีผลประกอบการเป็นกำไร
 - ๒.๒ จะต้องยื่นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมมาแสดงตั้งแต่ขณะเข้าเสนอราคา
 - ๒.๓ ผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องเป็นตัวแทนจำหน่ายและจะต้องมีหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายใน ครุภัณฑ์ประกอบนั้น เช่น เครื่องปรับอากาศ เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า โคมไฟ ฯลฯ หรือจะต้องมีหนังสือรับรองอะไหล่ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี จากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผลิต เป็นต้น ไม่ว่าจะกำหนดไว้ในแบบรูปและ รายการรายละเอียดหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องขณะเข้าเสนอราคา
๓. การกำหนดผลงาน สำหรับงานก่อสร้าง**ให้กำหนด**ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณและเป็น ผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกัน สัญญาเดียวกัน **เท่านั้น** และตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว **ห้ามมิให้**กำหนดเงื่อนไขอย่างอื่นที่มีลักษณะเป็นการกีดกันการเข้าเสนอราคาอย่างเป็นธรรม

งานซื้อหรืองานจ้าง ที่มีชิ้นงานก่อสร้าง

๑. การจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์โดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ **ห้ามมิให้**กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ **ข้อยกเว้น** มีวัตถุประสงค์ความจำเป็นต้องใช้และเห็นว่า มีลักษณะของการใช้งานหรือข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อเป็นการเฉพาะ
๒. **ห้ามมิให้**หน่วยงานของรัฐกำหนดเจาะจงแหล่งประเทศผู้ผลิตหรือทวีป เช่น ต้องเป็นพัสดุที่ผลิตจากทวีปอเมริกา หรือทวีปยุโรปหรือต้องเป็นสินค้าที่ผลิตจากประเทศเยอรมัน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ให้ เป็นต้น
๓. การกำหนดเงื่อนไขในการยื่นหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย ให้กำหนดว่าต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย โดยให้ยื่นขณะเข้าเสนอราคา
๔. การกำหนดผลงาน **มิให้**กำหนดผลงาน แต่หากหน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดผลงาน ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณที่จะจัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้น

ตามหนังสือเวียนที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ กำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือยี่ห้อของพัสดุ และการ พิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีการกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ

งานจ้างก่อสร้างและการกำหนดรายการวัสดุมาใช้ในงานก่อสร้าง

๑. กำหนดคุณสมบัติตามประกาศและเอกสารเชิญชวนตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด
๒. กำหนดคุณสมบัติวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาทขึ้นไป **ให้กำหนดเป็นนิติบุคคล**
๓. **ห้ามมิให้กำหนดเงื่อนไขของผู้ยื่นข้อเสนอดังต่อไปนี้**
 - ๓.๑ **ต้องเป็นนิติบุคคลที่มีผลประกอบการเป็นกำไร**
 - ๓.๒ **ต้องยื่นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมมาแสดงวันเสนอราคา**
 - ๓.๓ **ต้องเป็นตัวแทนจำหน่ายและมีหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายในครุภัณฑ์ประกอบ** เช่น เครื่องปรับอากาศ เสาไฟฟ้า โคมไฟ เป็นต้น หรือจะ**ต้องมี**หนังสือรับรองอะไหล่จากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผลิต
๔. การกำหนดผลงาน ให้กำหนดผลงานได้**ไม่เกินร้อยละ ๕๐** ของวงเงินงบประมาณ เป็นผลงานประเภท เดียวกันกับงานที่ก่อสร้าง ต้องเป็นผลงานในสัญญาเดิวก่อนหน้านั้น และเป็นสัญญาที่ตรวจรับงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว
๕. กำหนดรายการวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง เช่น สี กระจก เบื้อง ยาง วัสดุฝ้าเพดาน สุขภัณฑ์ เป็นต้น
 - ๕.๑ กรณีที่**มีมาตรฐาน**ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ**มีมาตรฐาน**ที่หน่วยงานของรัฐอื่นที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ก็ให้ระบุมาตรฐานนั้นได้
 - ๕.๒ กรณีวัสดุยัง**ไม่ได้กำหนดมาตรฐาน**ตาม (๑) แต่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุที่เห็นว่า มีคุณภาพดี เป็นที่นิยมและมีความจำเป็นต้องระบุยี่ห้อวัสดุ**ให้ระบุได้** ๓ ยี่ห้อขึ้นไปในกรณีผู้ยื่นข้อเสนอขอใช้วัสดุที่มีคุณภาพดีกว่าเหนือเทียบเท่า **ให้ผู้ยื่นข้อเสนอ**พิสูจน์ให้เป็นที่ เชื่อถือและยอมรับของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ**ให้ถือเป็นที่สุดเฉพาะคราวนั้น**

งานซื้อหรืองานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

๑. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ **ห้ามมิให้**กำหนดคุณลักษณะใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือผู้ขาย รายใดรายหนึ่ง
๒. การกำหนดของงานซื้อ **ห้ามมิให้**หน่วยงานของรัฐกำหนดเจาะจงแหล่งประเทศผู้ผลิตหรือทวีป เช่น ต้องเป็นพัสดุที่ผลิตจากทวีปอเมริกา หรือทวีปยุโรปหรือต้องเป็นสินค้าที่ผลิตจากประเทศเยอรมัน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ เป็นต้น
๓. กรณีมีความจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขในการยื่นหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายของพัสดุ **ให้กำหนด** ว่า ต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย ยื่นในวันเสนอราคา
๔. **ห้ามมิให้**กำหนดผลงานในงานซื้อหรืองานจ้าง แต่หากหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ กำหนดได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณ

การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะควรให้ความสำคัญกับเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ตรงตามความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้งานเพื่อให้พัสดุที่จัดซื้อจัดจ้าง ได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า พักตร์ที่ซื้อจัดจ้างจึงต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้และตรงตามวัตถุประสงค์ พักตร์บางอย่างอาจมี เรื่องของเทคนิคเฉพาะมาเกี่ยวข้องหรือการใช้งานมีความซับซ้อนหรือมีการใช้งานเป็นการเฉพาะอย่าง

๒. ไม่เป็นการกีดกันทางการค้าและให้มีการแข่งขันราคาได้หลายรายการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะจัดซื้อจัดจ้าง โดยไม่ให้เป็นการกีดกันทางการค้าและให้มีการแข่งขันราคาได้หลายราย นั้น มีมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ กำหนดว่าห้ามกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใด ยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ และห้ามระบุยี่ห้อของที่ต้องการจะซื้อทุกชนิด

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรายการในการก่อสร้างว่าให้มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) หรือกระทรวงอุตสาหกรรมรับรองแล้ว หรือมีมาตรฐานที่ส่วนราชการอื่นกำหนดไว้ก็ให้ระบุตามมาตรฐานนั้นได้ตามความจำเป็น กรณียังไม่มีมาตรฐานถ้าส่วนราชการจำเป็นต้องใช้สิ่งของที่เห็นว่ามีคุณภาพดีเป็นที่นิยมในขณะนั้น และจำเป็นต้องระบุชื่อยี่ห้อของสิ่งของก็ให้ระบุได้ แต่ต้องให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถระบุได้ และสิ่งของที่มีคุณภาพเทียบเท่ากันก็ให้ใช้ได้ด้วย

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือที่ สร ๐๔๐๓/ว ๙๓ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ และ ที่ สก ๐๒๐๓/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙ กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของว่าห้ามมิให้กำหนดลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะซื้อให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใด ยี่ห้อหนึ่งหรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่ง และห้ามระบุยี่ห้อของที่ต้องการจะซื้อทุกชนิด เว้นแต่ ที่มีข้อยกเว้นไว้ เช่น ยารักษาโรค เครื่องอะไหล่ เป็นต้น

๒.๔ ซึ่งในปัจจุบันนี้ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะซื้อ/จ้าง ได้ถูกระบุไว้ในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดความว่า “การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใด ยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้”

ซึ่งเป็นการระบุที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน ผู้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะจึงต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และปฏิบัติงานโดยความระมัดระวัง

แนวทางการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)

ตามหนังสือเวียนที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/ว ๑๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงานทั้งโครงการ (Terms of Reference : TOR) คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณา สำหรับการซื้อ การจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง การจ้างก่อสร้าง และการเช่าสิ่งทวิมทรัพย์ มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ มี ๒ แนวทางดังนี้

๑. **แนวทางที่ ๑** คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงานที่จะดำเนินการจ้าง หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะดำเนินการซื้อหรือแบบรูปายการงานก่อสร้างที่จะดำเนินการจ้างก่อสร้าง แล้วแต่กรณี และกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ

๒. **แนวทางที่ ๒** คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งดำเนินการจัดทำร่าง TOR อย่างละเอียด และเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดทำร่าง TOR อย่างน้อยจะต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ ความเป็นมา

๒.๒ วัตถุประสงค์

๒.๓ คุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ

๒.๔ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะดำเนินการจัดซื้อหรือขอบเขตของงานที่จะดำเนินการจัดจ้าง หรือแบบรูปายการงานก่อสร้างที่จะดำเนินการจ้างก่อสร้าง (แล้วแต่กรณี) และเอกสารแนบทำอื่น ๆ

๒.๕ กำหนดเวลาส่งมอบพัสดุ

๒.๖ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ

๒.๗ วงเงินงบประมาณ/วงเงินที่ได้รับจัดสรร

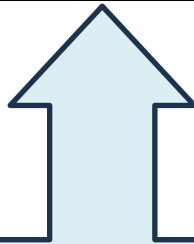
๒.๘ งวดงานและการจ่ายเงิน

๒.๙ อัตราค่าปรับ

๒.๑๐ การกำหนดระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่อง (ถ้ามี) ดังนั้น จึงเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะพิจารณาดำเนินการตามแนวทางข้างต้น

ข้อห้ามที่ไม่นำมากำหนดไว้ใน TOR

งานจ้างก่อสร้างและการกำหนดรายการวัสดุมาใช้ในงานก่อสร้าง

๑. ให้กำหนดคุณสมบัติตามประกาศและเอกสารเชิญชวนตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด
๒. การกำหนดคุณสมบัติวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาทขึ้นไป ให้กำหนดเป็นนิติบุคคล
๓. ห้าม**มี**ให้กำหนดเงื่อนไขของผู้ยื่นข้อเสนอดังต่อไปนี้
 - ๓.๑ **ต้องเป็น**นิติบุคคลที่มีผลประกอบการเป็นกำไร
 - ๓.๒ **ต้องยื่น**ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมมาแสดงวันเสนอราคา
 - ๓.๓ **ต้องเป็น**ตัวแทนจำหน่ายและมีหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายในครุภัณฑ์ประกอบ เช่น เครื่องปรับอากาศ เสาไฟฟ้า โคมไฟ เป็นต้น หรือจะ**ต้องมี**หนังสือรับรองอะไหล่จากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผลิต
๔. การกำหนดผลงาน ให้กำหนดผลงานได้**ไม่เกิน**ร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณ เป็นผลงานประเภทเดียวกันกับงานที่ก่อสร้าง ต้องเป็นผลงานในสัญญาเดิวก่อนนั้น และเป็นสัญญาที่ตรวจรับงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว
๕. กำหนดรายการวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง เช่น สี กระเบื้อง ยาง วัสดุฝ้าเพดาน สุขภัณฑ์ เป็นต้น
 - ๕.๑ กรณีที่**มีมาตรฐาน**ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ**มีมาตรฐาน**ที่หน่วยงานของรัฐอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ก็ให้ระบุมาตรฐานนั้นได้
 - ๕.๒ กรณีวัสดุยัง**ไม่ได้กำหนดมาตรฐาน**ตาม (๑) แต่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุที่เห็นว่ามีความเหมาะสม เป็นที่นิยมและมีความจำเป็นต้องระบุยี่ห้อวัสดุ**ให้ระบุได้** ๓ ยี่ห้อขึ้นไปในกรณีผู้ยื่นข้อเสนอขอใช้วัสดุที่มีคุณภาพดีกว่าหนือเทียบเท่า **ให้ผู้ยื่นข้อเสนอพิสูจน์**ให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ**ให้ถือเป็นที่สุดเฉพาะคราวนั้น**

ข้อห้ามที่ไม่นำมากำหนดไว้ใน TOR

งานจ้างก่อสร้างและการกำหนดรายการวัสดุมาใช้ในงานก่อสร้าง

๑. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ **ห้ามมิให้** กำหนดคุณลักษณะใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือผู้ขายรายใดรายหนึ่ง
๒. การกำหนดของงานซื้อ **ห้ามมิให้** หน่วยงานของรัฐกำหนดเจาะจงแหล่งประเทศผู้ผลิตหรือทวีป เช่น ต้องเป็นพัสดุที่ผลิตจากทวีปอเมริกา หรือทวีปยุโรปหรือต้องเป็นสินค้าที่ผลิตจากประเทศเยอรมัน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ เป็นต้น
๓. กรณีมีความจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขในการยื่นหนังสือแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายของพัสดุ **ให้กำหนด** ว่า ต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายจากผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย ยื่นในวันเสนอราคา
๔. **ห้ามมิให้** กำหนดผลงานในงานซื้อหรืองานจ้าง แต่หากหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ กำหนดได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณ